

Književna poročila.

II.

Osebine današnjega stativskega narječja. Napisao R. Strohal, 8°, 42, 1887.

Pisatelj, kateri je nam dobro znan po svojem dijalektičnem spisu („Osebine današnjega riečkoga narječja“) in razpravi „Najstarija hrvatska goticom štamp. knjiga“, opisal nam je natančno v zadnjem programu Karlovške gimnazije glasoslovje narečja stativskega, katero se govori blizu mesta Karlovca. Pisatelj pravi, da je to narečje kajkavsko, meni se pa dozdeva, da je mešanica kajkavščine in čakavščine, v kateri prva prevladuje, kolikor morem to iz glasoslovja sklepati, kajti oblikoslovje spisal nam bode gospod pisatelj v letošnjem programu. Nadomeščenje stsl. poluglasnikov *o* in *u* z *a* gotovo ni posebnost kajkavskega narečja, kakor je tudi *i* na mestu stsl. *ѣ* znak čakavščine, na katero tudi acc. pl. *ѣ*-deb. na *í* n. pr. vlasi (str. 13) oblike *manom*, *manum*, *kadi*, *va* za stsl. *въ*, *malin* etc., kažejo.

V narečji je marsikaj zanimivega, kar nas nehoté spominja na jednake posebnosti v slovenščini n. pr. v 3. pl. praes. daljša oblika: odneseju, grebeju, budeju, mučijo (str. 11 in 15) etc., gen. in dat. sgl. sestavljene deklinacije na *ega*, *emu*, oblika pričnel (str. 35), kjer je *n* vzet iz sedanjika itd. Prav natančno sestavljeni spis (posebno se more še to omeniti, da pisatelj povsod mnogo primerov navaja) kvari jedino to, da zapazujemo v njegovi razpravi „vojaški red“, zaradi katerega bi se dalo marsikaj krivo razumeti. Če n. pr. med primeri, v katerih stoji za stsl. *e* samoglasnik *a*, nahajamo tudi pl. ka-manje (str. 6) in če se pravi, da v zajac stoji *a* mjesto starobugar. glasa *Ѧ* (str. 7), tako je to precej nejasno, kajti tudi gospod pisatelj tukaj najbrž ne misli na glasoslovni pojav; vplivala je analogija. — Priporočam ta spis vsem ónim, kateri se bavijo s slovensko dialektologijo, ker v njem bodo našli marsikatero paralelo.

Isti pisatelj izdal je tudi sledečo knjigo: *Hrvatskih narodnih pripoviedaka knjiga I.: narodne pripoviedke iz sela Stativa. Sabrao prof. R. Strohal. Na Rieci 1886. 8°, str. 275.* — Na to knjigo opozarjam vse one kateri se bavijo s slovansko tradicionalno literaturo, v nji bodo našli mnogo zanimivega. Knjiga dobiva se pri g. pisatelji (v Karlovcí) za jeden goldinar.

III.

Сравнительная морфология славянскихъ языковъ. Сочиненіе Франца Миклошича, перевелъ Николай Шляковъ подъ редакціей Романа Брандта. Выпускъ II. Языки словенскій, болгарскій и сербскій; 8°, str. 165—340.

S prevodom tretje knjige (oblikoslovja ali morfologije) Miklosicheve primerjajoče slovnice, katerega prvi zvezek (stislovenščina) je izšel že pred štirimi leti, zadnji pa pred kratkim, uresničil se je pium desiderium mar-